

RZECZPOSPOLITA POLSKA, MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego
tel/fax: (+48.22) 6280949

UNOV REGISTRY	
LOG NO. 214036	ACTION BY RLS
17 AUG 2007 ACTION DUE DATE	
INFO:	
FILE:	POL

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2007 r.

DWM I 084-26/07

**Pan
Marcin Nawrot,
Dyrektor Departamentu
Systemu Narodów Zjednoczonych
i Problemów Globalnych
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych**

Wspaniałemu Panu Dyrektorze,

W nawiązaniu do korespondencji dotyczącej przedstawienia przez Ministerstwo Sprawiedliwości przykładów najlepszych praktyk implementacji postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji uprzejmie przedstawiam materiał w tej sprawie. Załączam również jego tłumaczenie na język angielski uzupełnione o informacje na temat Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

M. Ciszewski

DYREKTOR
DEPARTAMENTU
WSPÓLPRACY MIĘDZYNARODOWEJ
I PRAWA EUROPEJSKIEGO
M. Ciszewski
Jan Ciszewski

Do wiadomości: Stałe Przedstawicielstwo RP przy Biurze NZ i organizacjach międzynarodowych w Wiedniu

Instrumenty prawne przewidziane w Konwencji mające na celu zwalczanie i zapobieganie korupcji funkcjonowały już w ramach polskiego porządku prawnego w chwili podpisania i ratyfikacji Konwencji.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 17 września 2002 r. przyjął i sukcesywnie realizuje program zwalczania korupcji pod nazwą *Strategia Antykorupcyjna*. Celem programu jest skuteczne wykrywanie przestępstw korupcyjnych, wdrożenie efektywnych mechanizmów walki z korupcją w administracji publicznej oraz zwiększenie świadomości publicznej i promocja etycznych wzorców postępowania. Realizacja programu następuje poprzez stworzenie bazy legislacyjnej i usprawnienie działania wymiaru sprawiedliwości, zapewnienie przejrzystości procedur administracyjnych, eliminowanie nadmiernej uznaniowości urzędników, zapewnienie skutecznego systemu kontroli, jak również promowanie etycznych postaw wśród osób pełniących funkcje publiczne.

Najskuteczniejsze instrumenty służące do zwalczania korupcji w prawie polskim:

Prawo karne:

Klauzula niekaralności.

Zgodnie z art. 229 § 6 Kodeksu karnego ma zastosowanie, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział. Klauzula ta jest stosowana także wobec osoby, która wręczyła łapówkę z własnej inicjatywy a element żądania po stronie osoby pełniącej funkcję publiczną nie wystąpił. We wskazanych okolicznościach z bezkarności mogą korzystać w/wym. osoby, które zawiadomiły o przestępstwie:

- łapownictwa czynnego w obrocie gospodarczym (art. 296a § 5 k.k.),
- przekupstwa w sporcie (art. 296b § 4 k.k.)
- udzielający łapówki za pośredniczenie w załatwieniu sprawy (art. 230a § 3 k.k.)
- łapownictwa wyborczego (art. 250a § 4 k.k.)

Nadzwyczajne złagodzenie kary.

Zgodnie z art. 60 § 3 Kodeksu karnego - sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia. Stosownie do artykułu 66 § 4 Kodeksu karnego na wniosek prokuratora sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy przestępstwa, który, niezależnie od wyjaśnień złożonych w swojej sprawie, ujawnił przed organem ścigania i przedstawił istotne okoliczności, nieznanne dotychczas temu organowi, przestępstwa zagrożonego karą powyżej 5 lat pozbawienia wolności.

Wykorzystanie specjalnych technik śledczych.

Kontrolowane wręczenie łapówki (art. 19a ustawy o Policji).

Zgodnie z art. 19a ust. 1. ustawy o policji w sprawach o przestępstwa łapownictwa biernego, łapownictwa czynnego, płatnej protekcji, handlu wpływami oraz przekroczenia uprawnień, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

Operacja specjalna.

Od 19.03.2002 r. Policja może stosować kontrolę korespondencji oraz środki techniczne umożliwiające uzyskiwanie w sposób niejawni informacji dot. przyjęcia lub udzielenia korzyści majątkowej bez względu na jej wysokość (do tego czasu możliwe było tylko przy łapówkach w wielkich rozmiarach).

Ochrona osób zgłaszających przestępstwo korupcji.

Świadek incognito art. 184 § 1-6 Kodeksu postępowania karnego.

Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej - sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych świadka.

Świadek koronny

Ustawa o świadku koronnym jest kolejnym narzędziem w walce z korupcją, którego wykorzystanie jest jednak możliwe tylko w przypadku, gdy przestępstwo zostało popełnione w zorganizowanej grupie. Instytucja ta może być stosowana w przypadku zaistnienia przestępstwa łapownictwa biernego, łapownictwa czynnego, płatnej protekcji, handlu wpływami, przekroczenia uprawnień, przekupstwa wyborczego.

Organy do walki z korupcją.

Odnosnie do zobowiązania wskazanego w artykule 6 Konwencji dotyczącego zapewnienia przez Państwa Strony istnienia organu lub organów, które będą zapobiegać korupcji wskazać należy, iż zadania wskazane w tym artykule są realizowane przez wyspecjalizowane wydziały antykorupcyjne działające przy Komendach Wojewódzkich Policji zajmujące się zapobieganiem i zwalczaniem korupcji.

Ponadto utworzone zostało **Centralne Biuro Antykorupcyjne**.

Przykład zastosowania kontrolowanego wręczenia korzyści oraz zastosowania oraz klauzuli niekaralności:

W dniu 2 grudnia 2003 r. na podstawie materiałów przekazanych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach Prokurator Okręgowy w Katowicach wszczął śledztwo w sprawie przyjęcia w dniu 28 listopada 2003 r. w Katowicach przez prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach korzyści majątkowej w kwocie 1 000 zł od sprawcy wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym Krzysztofa K., w zamian za zwrot zatrzymanego prawa jazdy oraz żądania przez tego prokuratora kwoty 4 000, zł. w zamian za umorzenie postępowania przygotowawczego prowadzonego w tej sprawie tj. o przest. 228 § 1 i 4 kk.

Stan faktyczny sprawy:

W dniu 20 listopada 2003 r. w Katowicach Krzysztof K. kierując samochodem osobowym marki Opel Aqila potrafił Marię G., która na skutek odniesionych obrażeń zmarła po przewiezieniu do szpitala. Przybyli na miejsce zdarzenia funkcjonariusze Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Katowicach wykonali niezbędne czynności oraz zatrzymali Krzysztofowi K. prawo jazdy, wydając stosowne pokwitowanie.

W dniu 21 listopada 2003 r. Krzysztof K. został telefonicznie wezwany przez funkcjonariuszy Policji do stawienia się w dniu 24 listopada 2003 r. o godz. 9.00 w

Komendzie Miejskiej Policji w Katowicach. Po stawieniu się w umówionym terminie Krzysztofowi K. przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. i przesłuchano w charakterze podejrzanego. Następnie wykonujący te czynności funkcjonariusz Policji oznajmił Krzysztofowi K., iż zostanie on zawieszony do prokuratury celem zastosowania środka zapobiegawczego.

Okolo godz. 14:00 tego samego dnia Krzysztof K. został przewieziony do Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach przy ul. Pocztowej 8, gdzie w pokoju nr 35 został przyjęty przez prokuratora, którym jak się później okazało był Mirosław M.

W trakcie trwającej ok. 20 – 25 minut rozmowy, która odbywała się bez udziału osób trzecich, prokurator Mirosław M. zaproponował Krzysztofowi K. zwrot zatrzymanego mu prawa jazdy za kwotę 1 000 zł. W toku dalszej rozmowy Mirosław M. stwierdził, iż za kolejną korzyść majątkową, przy czym nie wymieniał jeszcze wówczas konkretnej kwoty, byłby gotów umorzyć prowadzone przeciwko Krzysztofowi K. postępowanie przygotowawcze. Krzysztof K. był zainteresowany propozycją Mirosława M. i zwrócił się do niego, aby na następnym spotkaniu przedstawił mu konkretniejsze ustalenia w tym zakresie.

Na zwrot zatrzymanego prawa jazdy w zamian za przekazanie kwoty 1 000 zł Mirosław M. umówił się z Krzysztofem K. na godzinę 7: 30 w dniu 27 listopada 2003 r.

Następnie Krzysztof K. opuścił gabinet prokuratora Mirosława M..

O zaistniałej sytuacji Krzysztof K. rozmawiał m. in. z kolegami z pracy, którzy zaproponowali mu, aby zwrócił się do telewizji TVN, a konkretnie programu „Uwaga”.

Ostatecznie Krzysztof K. nawiązał kontakt z dziennikarzem telewizji TVN Jarosławem J., który podczas rozmowy w dniu 26 listopada 2003 roku, zaproponował mu, aby udając się do prokuratora celem przekazania kwoty 1000 zł za zwrot prawa jazdy, założył na siebie sprzęt rejestrujący obraz i dźwięk. Ponieważ Jarosław J. nie był w stanie z dnia na dzień przygotować odpowiedniego sprzętu, poradził mu, aby zadzwonił do prokuratora i przełożył termin spotkania na dzień 28 listopada 2003 roku.

Istotnie w godzinach rannych 27 listopada 2003 roku Krzysztof K. zadzwonił do prokuratury i w rozmowie z Mirosławem M. przełożył termin spotkania z nim na zaproponowany przez dziennikarza Jarosława J. na godz. 10.00.

W dniu 28 listopada 2003 roku Jarosław J. zainstalował Krzysztofowi K. w odzieży wierzchniej urządzenia rejestrujące dźwięk i obraz oraz przekazał kwotę 1 000 zł, którą ten miał wręczyć prokuratorowi. Jednocześnie Jarosław J. sfilmował przekazywane Krzysztofowi K. banknoty, aby zarejestrować ich numery seryjne.

Następnie Krzysztof K. udał się do siedziby Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach gdzie podobnie, jak poprzednio, został przyjęty w pokoju nr 35 przez prokuratora Mirosława M.. Tam Krzysztof K. przekazał Mirosławowi M. w kopercie kwotę 1 000 zł a on wydał mu prawo jazdy.

W toku dalszej rozmowy Mirosław M. ponownie poruszył kwestię umorzenia prowadzonego przeciwko Krzysztofowi K. postępowania przygotowawczego. Ostatecznie stwierdził, iż może to zrobić w zamian za kwotę 4000 zł. Krzysztof K. przystał na propozycje Mirosława M. i zaproponował, iż wymienioną kwotę zgromadzi do 4 grudnia 2003 roku. Z kolei prokurator Mirosław M. podał Krzysztofowi K. numer swojego telefonu komórkowego.

Po wyjściu Krzysztofa K. z budynku prokuratury Jarosław J. odebrał od niego urządzenia nagrywające, przy pomocy którego rejestrowany był przebieg spotkania z prokuratorem.

O powyższym zdarzeniu Krzysztof K. i Jarosław J. powiadomili Wydział do Walki z Korupcją Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, a ten z kolei Prokuratora Okręgowego w Katowicach, który w dniu 2 grudnia 2003 r. wszczął śledztwo w przedmiotowej sprawie.

W dniu 4 grudnia 2003 r. Krzysztof K. zadzwonił na numer telefonu komórkowego podany przez Mirosława M. i umówił się z nim na spotkanie w dniu następnym.

W dniu 5 grudnia 2003 r. o godz. 9.30 Krzysztof K. udał się do siedziby Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach. Tam w pokoju nr 35 został przyjęty przez prokuratora Mirosława M. W trakcie rozmowy Krzysztof K. przekazał Mirosławowi M. kwotę 4 000 zł, a ten zapewnił go, iż umorzy prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne.

Po opuszczeniu gabinetu prokuratora Mirosława M. i siedziby prokuratury przez Krzysztofa K. czynności procesowe podjęli prokuratorzy Prokuratury Okrękowej w Katowicach.

Na ich żądanie prokurator Mirosław M. dobrowolnie wydał kwotę 4 100 zł, spośród której banknoty stanowiące równowartość 4 000 zł posiadały numery seryjne identyczne z tymi, które wręczył mu Krzysztof K.

W trakcie przeszukania gabinetu prokuratora w koszu na śmieci stojącym obok biurka zabezpieczono białą kopertę.

Następnie w miejscu zamieszkania prokuratora Mirosława M. jego żona Cecylia M. dobrowolnie wydała 3 banknoty każdy o nominale 200 zł. Numery seryjne tych, wydanych przez Cecylię M. banknotów były identyczne z podanymi przez dziennikarza TVN Jarosława

J. numerami banknotów o takim samym nominale, które składały się na kwotę 1 000 zł wręczoną w dniu 28 listopada 2003 r. Mirosławowi M. przez Krzysztofa K.. Cecylia M. do protokołu zatrzymania rzeczy podała, iż wydane banknoty otrzymała od męża w dniu 28 listopada 2003 r., który przekazując je wśród innych oświadczył, iż jest to jego wypłata.

Wręczenie łapówki w kwocie 4000 zł odbyło się w oparciu o procedurę „zakupu kontrolowanego” wskazanego wyżej.

W oparciu o tak przeprowadzone czynności – w tym przesłuchania świadka Krzysztofa K. oraz materiały z operacji zakupu kontrolowanego jednoznacznie ustalono, że: Mirosław M. dopuścił się występku spenalizowanych w art. 228 § 4 k.k., albowiem jako prokurator Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód, w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego o sygn. akt 1 Ds. 933/03/Z, czyli niewątpliwie w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjął od podejrzanego w tym postępowaniu Krzysztofa K. kwotę 1 000,- zł., w zamian za zwrot zatrzymanego prawa jazdy, a następnie kwotę 4 000,- zł., w zamian za którą zobowiązał się do umorzenia tego postępowania.

Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego z dnia 5 grudnia 2003 r. prokurator Mirosław M. został zawieszony w pełnieniu czynności służbowych.

Mając na uwadze przedstawione powyżej ustalenia stanu faktycznego w dniu 8 grudnia 2003 r. Prokurator Okręgowy w Katowicach wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym w Warszawie z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach Mirosława M., oraz z wnioskiem o obniżenie wynagrodzenia.

Orzeczeniem z dnia 11 grudnia 2003 roku Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym wyraził zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Mirosława M.

Mirosławowi M. przedstawiono zarzut tego, że:

I. w dniu 28 listopada 2003 r., w Katowicach, pełniąc funkcję prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach, przyjął korzyść majątkową w kwocie 1 000,- zł od Krzysztofa K., w zamian za zwrot prawa jazdy zatrzymanego w związku z prowadzonym przeciwko w/w postępowaniem przygotowawczym o spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym,

tj. przestępstwa z art. 228 § 4 k.k.

II. w dniu 5 grudnia 2003 r., w Katowicach, pełniąc funkcję prokuratora Prokuratury Rejonowej Katowice Centrum – Zachód w Katowicach, przyjął korzyść majątkową w kwocie

4 000,- zł od Krzysztofa K., w zamian za obietnicę umorzenia prowadzonego przeciwko w/w postępowania przygotowawczego o spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym,

tj. przestępstwa z art. 228 § 4 k.k.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego oraz sądowego Mirosław M. został skazany na karę 5 lat pozbawienia wolności, 4000 zł grzywny oraz zakaz zajmowania stanowisk w organach ścigania i wymiaru sprawiedliwości na okres 10 lat.

W sprawie wręczenia przez Krzysztofa K. korzyści majątkowej prokuratorowi Mirosławowi M. postępowanie umorzono w oparciu o treść art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 229 § 6 k.k.

Legal instruments stipulated in the Convention, aimed at combating and prevention of corruption, already existed within the framework of the Polish legal order at the time of signature and ratification of the Convention.

The Government of the Republic of Poland, on 17 September 2002, adopted and since then has been gradually implementing a programme of combating corruption, under the name of *Anti-Corruption Strategy*. The objective of the programme is to effectively uncover corruption crimes, implement efficient mechanisms in public administration to combat corruption and increase public awareness, as well as promote ethical models of conduct. The programme is implemented through the establishment of a legislative base and ensuring that the system of justice operates more efficiently, that administrative procedures are more transparent, that excessive discretion of officials is eliminated, that an effective control system is provided, as well as ethical attitudes are promoted among persons serving public functions.

The most effective instruments of the Polish law aimed at combating corruption:

Penal law:

Non-criminality clause

Pursuant to Art. 229 § 6 of the Penal Code, it applies if the financial or personal benefits, or a promise thereof, are accepted by a person serving a public function, and the perpetrator notifies thereof an authority responsible for prosecution of crimes and discloses all the relevant circumstances of the crime before the authority gains any knowledge thereof. This clause is also applied against a person who gives a bribe at his/her own initiative, and the element of demand on the part of the person serving a public function does not take place. In the aforementioned circumstances, non-criminality may be enjoyed by the above persons who notify about the following crimes:

- active bribery in economic turnover (Art. 296a § 5 of the Penal Code)
- bribery in sport (Art. 296b § 4 of the Penal Code)
- giving a bribe for acting as an intermediary for the arrangement of a matter (Art. 230a § 3 of the Penal Code)
- bribery during elections (Art. 250a § 4 of the Penal Code)

Extraordinary mitigation of penalty

Pursuant to Art. 60 § 3 of the Penal Code, the court applies extraordinary mitigation of penalty, and may even conditionally suspend the execution of penalty with regard to a perpetrator co-operating with other persons in the commitment of a crime, if such person

discloses to an authority responsible for prosecution of crimes information regarding the persons participating in the commitment of the given crime, as well as relevant circumstances of the commitment of the same. Pursuant to Art. 66 § 4 of the Penal Code, at the request of a prosecutor, the court may apply an extraordinary mitigation of penalty, or even conditionally suspend the execution of penalty with regard to a perpetrator of a crime who, irrespective of a testimony submitted in his/her case, discloses before an authority responsible for the prosecution of crimes and presents relevant circumstances, previously unknown to that authority, of a crime penalized with imprisonment for a period of over 5 years.

Use of special investigation techniques

Controlled bribery (Art. 19a of the Law on the Police)

Pursuant to Art. 19a section 1 of the Law on the Police, in matters concerning crimes of passive bribery, active bribery, paid protection, trade in proceeds and abuse of one's authority, operating and investigating activities aimed at the verification of previously-received credible information about the crime, as well as determination of perpetrators and obtainment of evidence of the crime, may consist of disguised purchase, sale or hand-over of objects originating from such crime, which are subject to forfeiture, or objects the manufacture, possession, transport or trade in which are forbidden, as well as accepting or giving financial benefits.

Special operation

Beginning on 19 March 2002, the Police may censor correspondence and apply technical means enabling it to secretly obtain information concerning the accepting or giving of financial benefits, irrespective of the value thereof (before, this measure was applicable only in case of bribes of great value).

Protection of persons submitting notifications of the crime of corruption

Incognito witness Art. 184 § 1-6 of the Penal Proceedings Code

If there is a justified threat to life, health, freedom or property of significant value of a witness or his/her close relative - the court, and in the preliminary proceedings - the prosecutor - may issue a decision on maintaining the confidentiality of the witness's personal details.

Crown witness (immunity witness)

The Law on the Crown Witness is another tool in combating corruption and the use thereof is possible only in the event that the crime is committed by an organized group. This institution may be applied in the event of commitment of passive bribery, active bribery, paid protection, trade in proceeds, abuse of one's authority and election bribery.

Authorities responsible for combating corruption

As regard the obligation indicated in Article 6 of the Convention, concerning the ensuring by the Contracting States that there is in place an authority or authorities whose responsibility is to prevent corruption, it must be stated that the liabilities indicated in that Article are fulfilled by specialized anti-corruption units operating within the structures of Provincial Police Headquarters which deal with prevention and combating corruption.

In addition, the **Central Anti-Corruption Bureau** has been established.

The Central Anticorruption Bureau (hereinafter: "CBA") is a special service that combats corruption in public and private sector, especially in the State and self-government institutions, as well as fights against any activity which may endanger the State's economic interests.

The CBA was established by the Central Anticorruption Bureau Bill of 9 June 2006 which entered into force on 24 July 2006. The Central Anticorruption Bureau is situated in Warsaw. The Bill is a result of works of the Office of the Government Plenipotentiary for Developing a Program for Combating Abuse in Public Institutions situated at the Chancellery of the Prime Minister.

The Central Anticorruption Bureau is a centralized government administration office. The Head of the CBA is a central public administration body supervised by the Prime Minister. The Head of the CBA shall be appointed and recalled by the Prime Minister, with the consent of: the President of the Republic of Poland, the Committee for Special Services and the Parliamentary Special Services Committee, for a period of 4 years, which may be prolonged only once. According to the provisions of the Bill, the Central Anticorruption Bureau is competent in:

1. criminal investigation,
2. corruption prevention,
3. anticorruption information,
4. operational activities.

Concerning the first activity, the Central Anticorruption Bureau shall identify and reveal crimes, as well as investigate its perpetrators. Those CBA officers' activities have an investigative (criminal proceeding) character indeed. The criminal investigation concerns therefore identification, detection of a perpetrator and bearing criminal responsibility in consequence. In this case it means that combating corruption by the CBA may also concern instituting and leading the pre-trial proceedings.

The Central Anticorruption Bureau as a specialized State service with police powers shall identify, prevent and detect any form of a crime (and its perpetrators) against:

- State and self-government institutions' activities,
- political parties' financing,
- justice, elections and referendums, public procurement, credibility of documents, property, economic turnover, tax duties, grant and subvention settlements - whether it is with connection to any form of corruption or activity which may endanger the State's economic interests.

The second area of CBA's activities relates to the corruption prevention matters as prevention of any corrupt behavior or practice which is not a crime yet. The Central Anticorruption Bureau as a special anticorruption service shall ensure a correct, free of abuses and pathologies functioning of the State and its economy.

The abovementioned aim is supported by special instrument (called 'controlling activities') which controls the breaching anticorruption law by:

- disclosure and reacting in cases of breaching law concerning e.g. limitations of running of a private business by public officials, privatization and commercialization, financial support, public procurements, state or private properties, concessions, permissions, exemptions, allowances, preferences, quotas, plafonds, credit guarantees,
- verifying the correctness and authenticity of public officials declarations and running of a private business declarations.

The third area of CBA's scope concerns all information on the corruption-related matters and any activities which may endanger the State's economic interests. Due to the CBA Bill's provisions, this information shall be submitted to the Prime Minister, the President of Republic of Poland and the Parliament. A special CBA's obligation is to provide the Parliament the information about the results of its activities as well as provide the report to the Prime Minister and Parliamentary Special Services Committee until 31 March of each year at the latest.

The public administration bodies, self-government institutions and other State institutions are obliged to cooperate with the CBA in order to ensure performance of CBA's tasks. CBA is financed by the State.

An example of application of controlled bribery and non-criminality clause:

On 2 December 2003, based on the materials submitted by the Head of the Provincial Police Headquarters in Katowice, the Circuit Prosecutor in Katowice commenced an investigation in a matter concerning the acceptance, on 28 November 2003 in Katowice, by Prosecutor of the District Prosecutor's Office in Katowice Centrum-Zachód, of financial benefit to the value of PLN 1,000 from a perpetrator of a car accident, Krzysztof K., which resulted in the death of a victim, in exchange for the return of the detained driving licence, and concerning the demand by the above prosecutor of the amount of PLN 4,000 in exchange for the discontinuation of the preliminary proceedings conducted in the matter, i.e. the commitment of the crime classified in Art. 228 § 1 and 4 of the Penal Code.

The actual state of affairs of the matter:

On 20 November 2003, in Katowice, Krzysztof K., while driving a passenger car, i.e. Opel Aqila, hit Maria G who, in consequence of the suffered injuries, died after being taken to hospital. Officials of the Traffic Unit of the Municipal Police Headquarters in Katowice, who arrived at the scene, performed the necessary actions and detained the driving licence of Krzysztof K., issuing him with an appropriate receipt.

On 21 November 2003, Krzysztof K. was summoned over telephone by Police officers to appear on 24 November 2003, at 9:00 a.m., at the Municipal Police Headquarters in Katowice. After appearing on the agreed date, Krzysztof K. was submitted with the charge of commitment of the crime classified in Art. 177 § 2 of the Penal Code and he was cross-examined as a suspect. Then the officer performing the above actions informed Krzysztof K. that he would be transported to the Prosecutor's Office for the purpose of a preventive measure to be applied against him.

At about 2:00 p.m. on the same day, Krzysztof K. was transported to the District Prosecutor's Office in Katowice Centrum-Zachód at 8 Pocztowa Street, where he was taken to room no. 35 to meet a prosecutor who later turned out to be Mirosław M.

In the course of a conversation which lasted 20-25 minutes without the participation of any third parties, Mirosław M. offered Krzysztof K. the return of the detained driving licence in exchange for the amount of PLN 1,000. During a conversation which followed, Mirosław

M. said that in exchange for another financial benefit, the amount of which he did not specify at that point, he would be prepared to discontinue the preliminary proceedings conducted against Krzysztof K. Krzysztof K. was interested in the offer of Mirosław M. and he asked him to provide him with more precise arrangements next time they meet.

Mirosław M. arranged to meet Krzysztof K. on 27 November 2003 at 7:30 a.m. in order to return to him the detained driving licence in exchange for the payment of the amount of PLN 1,000.

Then Krzysztof K. left the office of Prosecutor Mirosław M.

Krzysztof K. told about this situation to, among other persons, his colleagues at work who advised him to go to TVN television, and in particular the "Uwaga" programme.

Finally, Krzysztof K. got in contact with a reporter of TVN, Jarosław J., who, during a meeting held on 26 November 2003, suggested that he should wear an image and sound recording device when he goes to the Prosecutor to pay him PLN 1,000 in exchange for the return of his driving licence. However, Jarosław J. was unable to prepare the appropriate equipment for the next day, so he advised Krzysztof K. to call the Prosecutor and postpone the meeting until 28 November 2003.

In the morning of 27 November 2003, Krzysztof K. called the Prosecutor's Office and, while talking to Mirosław M., postponed the meeting with him to the date suggested by Jarosław J., at 10:00 a.m.

On 28 November 2003, Jarosław J. installed the image and sound recording devices in the clothes of Krzysztof K. and provided him with the amount of PLN 1,000 which Krzysztof K. was supposed to give to the Prosecutor. At the same time, Jarosław J. filmed the banknotes handed to Krzysztof K. in order to record their serial numbers.

Then Krzysztof K. went to the District Prosecutor's Office in Katowice Centrum-Zachód where, just like before, he was met by Mirosław M. in room no. 35. There, Krzysztof K. handed the amount of PLN 1,000 in an envelope to Mirosław M., and the latter handed him the driving licence.

In the course of the conversation, Mirosław M. again referred to an issue of discontinuation of the preliminary proceedings conducted against Krzysztof K. Finally he said that he could do it in exchange for the amount of PLN 4,000. Krzysztof K. agreed to the offer of Mirosław M. and stated that he would gather the required amount by 4 December 2003. Then Prosecutor Mirosław M. gave Krzysztof K. his mobile number.

After Krzysztof K. left the building of the Prosecutor's Office, Jarosław J. took from him the recording device used to record the meeting with the Prosecutor.

Krzysztof K. and Jarosław J. notified the Unit for Combating Corruption at the Provincial Police Headquarters in Katowice of the above events, and the Police notified the Circuit Prosecutor in Katowice who commenced an investigation in this matter on 2 December 2003.